

CELDÖMÖK HIRLAP

=POLITIKAI-TÁRSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömök, gróf Szechenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkiszám: 17.258.

Felolvas szerkesztő:
NAGY IMRE

Előfizetési árak:
1 évre 10, 1/2 évre 5, 1/4 évre 2.50 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

Illik-e

vidám vendéglátó vacsorkat rendezni most, amikor a zomán-szedés talán az új hajdú, egy a haját tépi fejdalmában, vagy a Mami néniék most jött meg az értesítés, hogy egyetlen fia, aki minden reményre és kenyérgörsejgre volt a hazáért áldozta életét?

Az emberek által fellállított fillem, vagy pöz, vagy társadalmi kötelesegek nevezett valami mondhat akármit, fejtegetheti sokféleképpen, de mi, akik szintén sokat sídóztunk a hazáért, úgy érezzük, hogy amikor az én drága magyar testvéremnek a vére csörgedezik a Keleti Kárpátok előterében, amikor sírja, jégjáték és elkéseredés ill' önnepi torat a kibombázott magyarok keservében, akkor nem illik vidám pohárcsengés mellett a dusan terített lakomai asztal köré gyűlni és süketnek, vaknak látszani a magyar testvérrel nyomorított fájdalommal szemben.

Beszélhetnek a fehér asztal gyakori látogatói a pezsgős poharak mellett a mai állapotokról a mai „nehéz” időről és vélekedhetnek sokféleképpen az igaz és hamis birekről, de mi úgy érezzük, hogy ma vacsoráztani nem, hogy nem illik, hanem egyenesen visszataszító cselekedt és olyan művelni, ami méltán felkeltheti minden jóérzésű magyar ember jogos felháborodását. Nem az irigység beszél belőlünk, mert akinek van, rendelkezék a saját belátása és elhatározása szerint a magadébol, de előbb gondoljon arra, hogy amit ma megesznek a „hátország” amugyis jól táplált vendéget, nem lenne-e hasznosabb, ha abból valamit, vagy a vacsora bizonyos részét a szegényeknek, hadilárváknak, vagy hadiözvegyeknek adná, akiknek nemcsak segítené, nemcsak a sokat emlegetett emberbaráti együttlétet gyakorolná, hanem letörölné egy csomó könnyet és enyhítené a szegények szenvedésén is, hisz a a keserves időkben a szegények több, többet szenvednek, még többet nélkülöznek.

Nem történe semmi, ha azt merné valamelyik vendéglátó mondani, hogy hölgyeim és uraim — a mai vacsoráért a vendéglátókat befejeztük, mert háború van s csak akkor folytatjuk, ha az ismét béke lesz, de egyben engedjék meg, hogy felkérem önöket arra, hogy a revanóvacsora számlájának bizonyos

Mi ujság Weissék portáján?

Weiss Alfonz báró urat, a legnagyobb magyar iparvállalat egyik tulajdonosát és tejlátalmu irányítóját, március 19-én bajnabon telefonon hívta sógora, a pénz koronázatlan fejedelme: Chorin Ferenc kegyelmes úr és értesítette a kegyelmeitől megváltozott helyzetéről.

Alfonz bárónak nyilvánvalóan elszorult küssé a torka és talán érezte is, hogy a magyarországi iparkiférlyőségnek immáron végérvényesea befeljeztek. Elbucosult tehát Mátyosi-ut villájától és kincseket érő berendezésétől majd a fajtájára jellemző ügyességgel elútt a magyar élet forgalgában. Azóta sem tudják, hogy hol van, merre jár.

Alfonz báró elárult iróasztalát a Mária Valéria-utcai központi irodában pedig elfoglalta.

Lázár Andor kegyelmes úr és azóta is az ő markánns, ősz profilja hajol a nem mindennapi butordarab fölé. Ezideig Lázár kegyelmes úr, aki közgazdasági talentumát az Est konzerta, hadiain vezetésével pallérozta, nem igen foglalkozott iparvállalatok vezetésével, noát hát itt nálunk ki tekint az ilyen csekélységre, — gondolják még ma is sokan. Most tengernyi gond, mérhetetlen felelősség és egész „szakutadást” igénybevevő munka köüle drága idejét.

Itt éss Alfonz báró úr pénzügy-minisztere, a zsidó Kelemen Ferenc dr. ömeltósága valószínűleg igyekszik a nagy és felelősségteljes gondokat kisebbíteni hathatós közreműködésével és bizonyára mindent megtesz, hogy a nagyon bejelentésnél legalább árja szíben lütsesse fel Weiss Manfréd-konzernra mérhetetlen vagyonát, hiszen csupa öskerezettiny, márkás urak voltak eddig is a kon-

részet ide, ebbe a kis perselybe helyezték el és én azonnal a a háborúban értem, égtetek és valamennyiünkért rokkantú, vagy bálnává vált magyar testvéreim megsegítésére fogom elküldeni.

Lenne egy kis bámulat, de ha lenne egy kis bámulat, de ha lenne a lelkiükbe nézzenek a vacsorákra oly szívesen járók, egyezzerre megesznek, hogy a házigazdának teljesen igaza van s talán el is szégyellenék egy

szera kívülről is látható irányítói.

Lázár kegyelmes úr gondredőzte homlokán túl tartunk egy kis sorozsmélt e díszes galériában.

Báró Villáni Frigyes m. kir. titkos tanácsos úr öngagy-méltósága harmincéves diploma munkássága után teljesít itt most hazafias kötelességet és a párisi, romai követéseken nyert hosszú tapasztalatait kamatoztatja a konzervgyártás, a patkószőgyártás és a zománccénggyártás területén.

Keresztes Fischer Miklós ömeltósága részben mint siklósi főszolgabíró, részben mint főispán magyaros gentribecsdlettel kezdte meg nemzetemő közgazdasági tevékenységét Alfonz báróék portáján. Nagyrovú és nagymltú belügyminiszter bátyja, de nem utolsó sorban vezérezdes testvére is hozzájárultak fellelével közzgazdasági karrierjének kialakításához. Mondják, hogy érző,

emberbaráti szíve sokszor állította őt oda a sanjyragott és üldözött emberek igaz ügye mellé

és a magyar Izraeliák pártfogóit irányító Weiss Edit barónő küldöttekét sürtn kereste fel a szegény meggyőitött, emigráns zsidók ügyében Párisly

Ámon ömeltóságát a belügyminiszterumban.

Az elért szép eredményeknél bizonyára nagy szerepe volt a Keresztes-Fischer név varázslatos csengésének is.

Gróf Apponyi György ömeltósága a harcok baloldali és legitimista aristokratika lendület hozta a Weiss Manfréd-konzernbe. Csillogó tehetségek azonban nem fért el a hétköznapi élelet munkakereteiben s így őt, mint a különböző Weiss Manfréd vállalatok többszörös igazgatóság tagját üdvözölhetjük a honmenetés nehéz posztján.

A történelmi idők bizony a hitorsosok közül többit elsodor-tak már az ébő órákban, így Jünker, Bauer, valamint Waldfeiler igazgató urakat s így a szakértő irányító szerepét Bilitz Vilmos vette át, aki a fejára jellemző pompás szmattai, az 1941. XV. t. c. életbejelelt előtt néhány nappal nősült meg és tért át a Keresztény hitre. Mirel keresztény nőt vett feleségül, törzsköke cionista léteére sárga csillag nélkül szolgálja a nemzetét, az előbb felsorolt ragyogó nevek mellett a nagy átalakulás második hónapjában, a legnagyobb magyar iparvállalat vezető posztján.

Vajjon meddig?!

Hogyan ártott őseink bűne mindnyájunknak?

Őseink bűne úgy ártott mindnyájunknak, hogy nemzedékéről nemzedékre örökölték és továbbadtuk az osztálygőgöt, az üres méltóságok és címek tiszteletét, a külföldi példák csodálatát és vaktában való utánzását, s ami a legveszélyesebb: a magunk értékeinek lebecsülését.

kicsit magukat, hogy eddig erre nem gondoltak. A barátság elmélyítése nem független a jó vagy rosszától ezt mindenki érzi, ha nem is akára bevallani, de ne lúthon az évében legynék hősök, rekorderek és utóéletben lennek, hanem az egymáson való segítében, a magyar testvéri megértésben, szeretetben s mulatassuk meg, hogy vacsorák nélkül is tudjuk szeretni azt, aki magyarul érzi, magyarul cselekszik és magyar módra még áldo-

zatot is tud hozni. De a hősiesség megmutatására eléggé tárt nyílik a keleti fronton is. Szívesen látunk, ha jelentkeznek.

Vacsorázó testvérem tedd le az önnepi lakoma csabító ösztökát és hozza annak anyit áldozatot magyar véréldért, hazáért és önmagáért, hogy csak akkor ill' le ismét a virágos asztal könyelmesen torított, andalló székébe, ha hazánkban minden-könny felszáradi és minden sajtó seb begyógyult. M.

Szeresd a könyvet!

De miért?

Kévs népe van Európának, amelynek költészet, irodalma annyira összefonódott volna a nemzet sorsával, mint a magyaré. Mennyi viták, korunkban a költészet öncélúságáról! Röpök voltak az árvek ellene és mellette. Meddő vita volt ez. Hiszen természetesen, hogy a költőt nem praktikus megfontolások vezetik, amikor ír — a baj, ha mégis azok vezetik. Am ez nem érinti azt a másik kérdést, hogy az így termelt költészet is egy egész nemzet törekvésért, reményességét fejezheti ki. Közösségek társadalmi rétegek érzéseit, feltörő vágyait és elszántságát.

A magyar költészettel kapcsolatban mindenesetre alig aktuális ez a vita. A magyar író csaknem minden korszakban a nemzet vágyait, a nép akaratát juttatta kifejezésre.

Az „öncélú” költészet, ahogy azt a vitázók értelmezik, csak boldog korszakok és nemzetek kiváltsága lehet. Boldog korszakoké, amelyekben béke uralkodik a népek és nemzetek között. Amikor az emberek zavartalanul emésztnek és szeretik. Amikor a társadalmak élete is kiegyensúlyozott. Az alsó néprétegek hangja néma, vagy elnémított. A mélyeségek erői plhennek, földalatti morajok és csuszamlások nem zavarják a magas rétegek nyugalmát.

Az „öncélú” költészetet, ahogy azt a vitázók értelmezik, csak a boldog nemzetek írt engedhetik meg maguknak. Olyan nemzetek, amelyeknek nem kell küzdeniük függetlenségükért, létüket veszélyeztető külső erőkkel és fenyegetésekkel. Amelyek esetleg éppen saját maguk terjesztik ki hatalmukat más nemzetek és országok fölé. Ezeknek fiatal boldogan élvezik azokat a gazdasági és szellemi előnyöket, amelyek más nemzetek elnyomásából, kihasználásából adódnak. Nincsenek a közösséget ériető gondjaink, féltésük és szorongó aggodalmaik. A maguk egyéni életének apró bajai, örömei és fájdalmi foglalkoztatják őket csupán. Esetleg a csömörig ériető jót unalma, a céltalanná vált élet sivár üressége...

Hálatlanok lennénk a sors iránt, ha tagadnánk, hogy a magyar történelemnek voltak fényes lapjai is. Fajtlánka vetni hitünket kellene feladnunk, ha úgy látnánk sorsunkat, mint olykor Ady látta: hogy elháríthatatlan végeztül rajtuk.

„Oh nagy volt hajdan a ma-

gyar, nagy volt hatalma, birtoka, magyar tenger vízében hunyt el észak, kelet, déli hulló eszilaga...” Ez az igazság. De ez az idő rég volt már. Nagy Lajos, Mátyás koráig kell visszamennünk, ha nemzetünk, országunk hatalmában dicsőségesebb gyönyörködni akarunk. Függetlenségben élte akkor napjait a magyar. Hatalmát kiterjesztette messze túl a határokra. A társadalmi kérdések nem nyugtalanították akkor még. Elyomotti rétegek akkor is éltek a hazában, de hangjuk s vágyuk néma volt még.

Mátyás után mindez lényegesen megváltozott. A magyar birodalom hatalma elhanyagolt; az országot idegen erők részekre tépték és a társadalmi kérdések is fokozódó nyugtalansággal töltötték el a nemzetet. Négy száz év óta örökös küzdelem a magyarság történelme. Küzdelem az önálló létért, függetlenségért és küzdelem a társadalmi igazságért, a nép igazáért.

Ennek a szakadatlan küzdelemnek minden időben az író és költő a legveszélyesebb borbózó és szószóló nálunk. A politikuskok és államférfiak előtt járva, idején ismerik fel és kiáltják meg a közeledő veszedelemeket. Mutat ideznek és jövőt hirdetnek. Büntetést és megváltást. Egyéni bajakon túl a nemzet és az elnyomott nép bánatát énekelik. Távolokat mutatnak meg. Végtelen folyamatot, amelyben a muló habverés csak az egyéni lét. Évezredekkel látunk velünk multhól és jövőből. Ébresztik fajt tudatunkat, szociális felelősségünket. Beiktatnak bennünket a fajta történelmi életébe, a nagy közösségbe, amely messze Kelet felől tart Nyugat felé.

Próbas időkbén, súlyos történelmi napok során alig tehetünk jobbat és okosabban, mint ha forgatjuk a magyar költészet és irodalom lapjait, amely egy a nemzet történelmével. Ők: a költők és írók látták fel helyesen sorsunkat. Ők állítanak bennünket igaz, magyar történelmi távlatok elé. Az a gondolat és törekvés, amely nem tudja megnevetni magát a magyar költőt, nem a magyar történelemből fogazott. Aki nem meri idezni a magyar költőt, nem jár helyes uton.

A nemzet lelkeit, a nép vágyait a magyar költő hordozza. Minden időben és körülmények között.

Olvaszuk és szeressük hát költőinket és íróinkat! Ők a fájllya, amely multat, jelent és jövőt világít.

Napkeleti mese

Hallottam egy mesét, szépet, napkeleti. Elmondom azoknak, akik ezt szeretik. Azt, hogy keleten már nem élhet a gazság, De helyenkint mégis, sántít az igazság.

Egy szer két kis macska, korrogó gyomorral Baktatott az uton, földig érő orral. Csavargó egyréjt kezdte volna harcot, S eszűk esőtájára, taidáltak egy sajtot.

Egy szerre látták meg, mindketten ugranak. Szörnyű nyárgással, vajjon ki marad? Egyezkedni kezdtek, borzost lármával, Verbenforgó szemmel, vad acsarkodással.

Felnyög az egyik, enyém minden falat! Ugy! Sávoal az egész! És külön egy darab? Mordul fel a másik: tudsz e bíróságot? Hogyne! Ott a majom, legyen igazságot!

És vistik a sajtot, mint két bős prósuló. Egy ottban a majom, az igazságosító. Öreg, kopasz betyár, sok banánt megevett, Tengernyi esibőség van a fále megett.

Hunyorítgat, pislog s hogy a sajtot látja, Le- és felszaladgal az ddamesutkájá. Hallgatja a panaszt, mako, térről, fordul; A két panaszosra mérgesen rámondul.

Hohó, várjatok csak! Még, hogy melyik lesz? Elosztom egyformán, majd adok én nektek. Hozat egy mérleget, szemel forgatja, És a darab sajtot kétféle harapja.

A mérlegre teszi: egyik nagyobb darab, Leharpaj belőre — s leszűkzik a falat. A igazságot tartán. — Most a másik nagyobb, Megint leharap egy hatalmas darabot.

Igy megy ez sokáig, méri, eszi, mordul, Ehes macska-szemből a könny csak kicsordul. Igazságosítván a sajf majd elfogyott, S egyiksem kapott még egy kcsiny falatot.

Felnyög az chesebb, könnybelábadt szemmel: Idehallgatnáj majom: A mérleget tedd le! Jó lesz nekünk ugys, még ha nem is pontos, M enni szeretnénk, nekünk ez a fontos!

Hnye! — szót a majom, hogyan gondoljátok? Hít — mit kerestek ti, ha nem igazságot! Még, hogy így kiadnáj? Az volna csak gazság! Néktek biz jó volna. De hát az Igazság,

Nem nyugodhat bele. S tovább morog, rágesél, A sajf elfogy és ő igazságosítván Jólkötöl S a macskák, korrogó gyomorral, Elbaktatnak éhen, földig érő orral.

Azóta a majom, az igazságosító A macskák szemében mindig vöröspoztó. Látjátok! Keleten nem élhet a gazság Furcsa, de helyenkint ilyen az igazság...

Marton Gyula

A csáktornyai zsidók összetépték és elégették a pénzt

A zsidók táboraiba szállítással kapcsolatosan Csáktornay közel ötszáz zsidót szedtek össze. A hatóság felfelzárolt után, amikor is minden érték tárgyukat és a megengedett összegben feljött pénzkészletüket be kellett szolgáltatni a hatóságoknak, még mindig 94,000 pengót találtak náluk kabátbetelekbe bevarrva. Volt olyan is, akinek kabátbeteleiben 10,000 pengót volt.

Ezenkívül ideiglenes szálláson, az elemi iskolában, egész csomó összetéptett százpengős-darabokat, a kályhában, elégették papprézhumot találtak, valamint összeolvasztott 1, 2 és 5 pengős érméket.

Meglepte a hatóságokat az is, hogy egy szinte koldusnak tartott zsidónál 84,000 pengót találtak. Egy csáktornyai papprézeskedő lakásán pedig 100 kg pörköletlen kávéra, 70 pár új cipőre és több ezer méter jóminőségű szövetre bukkantak a lakás átvizsgálása alkalmával. Mindezt a második zsidótörvény után!

— Zala! gettók. Értesüléseink szerint Tapolcán 830, Keszthelyen 850, Zalaegerszegben 590 és Sümegyen 310 zsidót befogadó gettót állítottak fel. Zalaegerszegen is 1420 személyes gettót állítottak fel. Odavizlik a novál és lenti járás zsidóit is.

György Elemér püspök szenteli fel a sárvári reformátusok templomát

Már egy ízben írtunk a sárvári református keresztény gyülekezettel kapcsolatban arról, hogy új templomukat az idej Pünkösdi szándékoknak felszentelni. Ha isten is úgy akarja, pünkösdi első napján szentelt fel a templomot György Elemér, a dunántúli egyházkerület püspöke.

Az átalakító munkálatok már a befejezéshez közelednek, a berendezés nagy része is egyrűtt

van. A gyülekezet templomszentelési ünnepségére a gyülekezet, vidéki tagjai is egybesereglenek. Sárvárra, de számosan jelennek meg a gyülekezet támogatói közül az ország minden részéről is.

Most jelent meg

Pomothy Dezső: A nagykanizsai református gyülekezet története. Ár 1.50 F.

Angol sajtóközlemény szerint „terror-fiukat” nevel a leventeintézmény

A *Levente Hírközpont* jelentette: Semleges országból származó hírek arról szólnak be, hogy az angol sajtó a közelmúltban a leventeintézményről is megemlékezett. A közlemény a leventeintézmény célkitűzéseit „terror-fiúk” nevelését és kiképzését jelölt meg a szírjak, hogy „lát-szólag a magyar kormány tudta nélkül, de a valóságban az ő ösztönzésére partizán-egységeket is képeznek ki belülről a titkos táborak vannak a Bakony erdőségeiben”.

A „terror-fiúk” fogalmát az első világháború utáni időkől ismeri a közvélemény. A leventeintézmény nemcsak célkitűzéseit és azokat a tiszta erkölcsi alapokat, amelyekre ifjúságunk katonás szemléletű nevelését felépítettük, nemcsak hazánk, de egész Európa közvéleménye ismeri.

Nem is foglalkoznak az angolok groteszk megállapításával, ha nem ismernek fel benne ugyanazt az ellenséges hírforrást, amelynek hírvérő tevékenysége még a második világháború előtti békeévekben nevésségesen szomorú eszközökkel megkísérelte leventeintézményünket rágalmai ellenesíteni.

Ki ne emlékezne azokra az időkre, amikor egyik - időközben megszűnt - szomszédos állam határszéli forgalmában a határt szabályszerű üléveléi átépítő ifjainkat állandó veszedelem fenyegette, mert ennek az államnak csendőrsége minden ifjút, akinél leventeigazolványt vagy jelvényt talált - veszedelmes kémként kezelte és letartóztatott. Igen sok ártatlan gyermek és ifjú részvételű megcurcoltatásban, hiszen közudomású, hogy a leventeintézmény minden ifjút, akiknél leventeigazolványt vagy jelvényt talált - veszedelmes kémként kezelte és letartóztatott. Igen sok ártatlan gyermek és ifjú részvételű megcurcoltatásban, hiszen közudomású, hogy minden magyar ifjú leventeképzésben részesül, tehát ezzel az indokolással minden átutazó magyar ifjú ellen eljárás indulhatott. Árra is emlékszünk, hogy a leventeintézmény ellen indított propagandahadjárat eredményeképpen ugyancsak az államnak pénzügyőre meg a pépészere „levente” nevű cizmetűt is elkövetők és bünelként kezelték.

Ennek az ellenséges propagandahadjáratnak állba, végülönül nagy és hangzú újítás a „terror-fiúk”, kiképzése és a Bakony-beli titkos táborok rém-meséje.

Közudomású, hogy a leventeintézménynek katonas szemléletű nevelés és szervezete egyik legfontosabb feladata ifjúságunk katonai előképzése. A leventeintézményben tehát nem a katonai kiképzés folyik, hanem ifjúságunk állampolgári és honvédelmi előkészítése a később bekövetkezendő katonai szolgálatra. A levente mint katonas és harcos még nem alkalmazható, hiszen harc-kiképzést nem kapott.

Az ifjóság katonás szemléletű nevelése és katonai előképzése ma már minden európai államban ismeretes és nincs olyan állam, amelynek erre a célra megfelelő szervezete ne volna. Ha pedig a katonai előképzés történését vizsgáljuk, meg kell állapítanunk, hogy annak ősi hazájában éppen Anglia volt, azok a középkorok és egyetemen, a

a kolleggek ifjúsága nemcsak katonai előképzést kapott, hanem korszerűen feltegyervezt kötelekben módszeres katonai kiképzést - már a világháború előtti

békeévekben. Az egész világon elterjedt, de angol eredetű cserkészmozgalom első formájában éppen az ifjúságunk katonas ségedszolgálatra való szervezésében látta célját. Az angol közvéleménynek tehát minden oka megvona arra, hogy nagyobb tájékozottságot áruljon el a katonai előképzés megítélésében, mint az említett sajtóközlemények. (LHK)

Hírek a zsidó bolsi-frontról

Élénk szóbeszéd tárgya Sárvárott egy bizonyos özs. Horváthné nevű asszony a Várkerületen. Azt beszél róla, hogy őt (belenéneket tejt a zsidók vitték el, ahelyett, hogy keresztényeknek adta volna a hogy meg a kóser fejezt is megengedte kedvenc zsidóinak. Mindenesetre nem lenne nehez pontosan kivizsgálni ezt az esetet, mi igaz benne, mert a felháborodás - érthetően - iszonyú nagy.

A sárvári ugynevezett selyemgyári postán már régebben megtörtént az örségváltás. A közvélemény kíváncsián lesi, mi lesz a főpostával?

Titkos leadót találtak Mosonon Róbert csillagot nem viselő zsidónál a csendőrség. Feleségétől együtt letartóztatták. - Jó volna utána nézni annak is, kiknek a butorait szállították az utóbbi időben Mosonon Róberthez a zsidóutaváros Wertheimer fogatjai?

Különösen élénken tárgyalják sárvári körökben a cukorgyár ügyeit. Már több mint két hónapja el hagyta a cukorgyárat a gyár zsidó orvososa a holtak birodalmába költözött, de az orvos állás a nap napig sincs betöltve. Most, hogy a zsidók a cukorgyári negyedben a gettóba kényszerültek, bekerült közbűlik az uralfajlut Bence-Kohn nevű doktor is. A vállalat azt kérte, hogy ez a zsidó doktor láthassa el a cukorgyár belegeit. Tette ezt a kérelmet akkor, amikor három keresztény orvosnak is bent van a pályázata a gyári állásra. Mégcsak eszébe sem jutott a gyárnak, hogy a három közül azt kérje fel ideiglenesen a gyári betegok kezelése, aki egyébként is aspirált erre az állásra s aki éppen helybéli is. Csodálatos, hogy egyik nekik még mindig zsidó orvos kell, még ha átmenetileg is. Nem különös is ez egyben?

A cukorgyár egyenesen ordít az örségváltás után.

Hogy mennyire így van, bizonyítja az, hogy az egyik cukorgyári főtitkviselőnek - aki nagyanyai együltiműködött a zsidó Erdős igazgatóval - zsidó a felesége. A legérdekesebb azonban az, hogy ennek a zsidó asszonynak még bejelentett lakása sincs Sárváron! Hogy ez hogyan volt lehetséges, sokan kérdezik.

**Olvasd!
Terjeszd!
a Ceöldömölki Hírlapot!**

olt - a többségben. - a zsidó Goldschmidt által nyelvelt szocdam megbízhatók? Vajjon nem az ő álitók volt, hogy a zsidó Banome (aszéltó Kohn) orvos kéri meg a helyettesítésre?

Ugyanez az orvos, Bence-Kohn az, aki a gettóba költözés utáni napokban már külföldi betegségek címén körházi átlására a gettóbeli zsidókat a reuma címen egy embernek egyszerre két pár cipőt is igényelt a költösgézésén. Reméljük nem kapja meg. S reméljük, hogy a Havivai Deutch-tele 100 páron felül céppozsálat sem a gettó lakói közt osztják ki!

Giccs a művészetben

A művészek, általában nemcsak saját szórakozásuk kielégítése miatt dolgoznak. Céltuk, hogy műveiket eljuttassanak az emberekhez. Képzelmük el egy rólt, hogy tudná ő gondolatait, közölni emberterestával, ha nem tudná ki nyomatott munkáját. Még ez sem elég. Az író joggal elvárhatja a közönségtől, hogy munkáját el is olvassák. Ennyit kíván minden művész, a zenész, szobrász és festő is. Minthogy a giccs kifejezés leggyakrabban a festészetben fordul elő, próbáljuk meghatározni, vajjon milyen okokból adnak egy képnek ilyen értékelést.

Azt tudja mindenki, hogy nem dicsekedni értelemben szokták beszélni. A giccs nem számlíthat művészi munkának. Olyan munka a giccs, amely mentes minden szubjektív meglátástól. Azt ábrázolja, amit a tömeg lát egy jelenésből, vagy amit legszűvebben lát abból, vagy amilyennek szeretné a világot látni. Tehát vagy a tömeg (a vásárló közönség) szemével lát, vagy másik esetben egy másik művészzel. Ilyenkor plagizálja a másikat, persze rendszerint silányabb kivitelben. Olyan esetekben adódik ez elő, ha egy festő szebbéreményét ér el egy munkájával. Ilyenkor ezek a kis utazók felbuzdulnak a sikeren és maguk is festik ugyanazt vagy hasonló kedves témájú dolgot. Igen, mert önáluk is csak a téma a fontos - mint a közönségnél - mert ezek a festők a közönségnek csak visszavetített másai. Amilyen a keresletük így szolgálnak ki.

Másik eset amikor a festő renyteljesen indul. Utját a szokásos módon magasabrtörőnek jósolgatja. El is ér valamelyik képével egy nagyon szép sikert. Az újságok nem győzik eléggé dicsérni. Másnap aztán jön a műkereskedő és nagy gratulációk között megrendel abból a képből, amellyel tegnap megnyerte az állami aranyérmert, hat darabot. Szegény festő ennek örül, mert eddig csak söherkodott, most ha pénz áll a házhoz, miért lenne a saját ellensége. Ez élet már megtanította, hogy abból a nagy ideálizmusból nem lehet megélni, amit eddig vallott.

Tehát itt a festő feladta művészi elvét és megelémet önmagát. Ezekben a másodpeldányokban persze nincsen semmi előmenyzerőség, semmi művészi probléma. Ilyen hamis művészi

munkák, vagyis giccsnek pelnek azokon a vandorköltés-sokon, melyek közelmúlt költösgéjét is gyakran megörvendettetik, hogy azt az izlést, ami még megmaradt benne, lehetőleg gyökeresen kirták. Persze itt legnehezebb észrevenni közvetlenül ezt a destruktív hatást, mert hiszen olyan kedvesek. Oly gyönyörűen virítanak pipacsok a rón. Az anyagó bírásmunká pedig mit agyáznakának mást mint a magyar föld szarvától. Gyümlöcséket szeretné megkötölni az ember olyan élethők. Igen, tudjákők és mivel legjobban. A mozdni is finom eszközökkel rombolnak az ilyen emberek, hiszen olyan jól éreztük megunkat az alatt a két óra alatt. Ki gondolná, hogy szegényebb lett!

Hála Istennek, azért akadnak ilyenek is. M. S.

Búczúzó.

Mindazon ismerőseink, jobbarótnak, kiltől áthelyezésem folytán, az idő rövidsége miatt személyesen elbúcsúzni nem tudtam, ezúton mondom istenhozzádot.

Antal Béla
örmeester.

Kereskedők, étkezők, cukrászdák, éttermek, kiltőkék, üzemi ellátó csoportok, nagyfoglyasztás magánosok stb. stb. részére ajánljuk aszfaltútról prima dírtólantól ártókellet árákon. Hangya Kirendeltség, Szombathely Telefon: 91.

Hazáért

Böröndy Lajos páncélos zászlós, vitéz Böröndy József kemesmagas földbíróok fia az el-múlt hó, Apr. 23-án az orosz fronton hősi halált halt. Gyászolják szüleit, testvérét, a nagyanyai rokonosság. - A hazáért halt meg, panaszunk Adó miniszter.

BAJTÁRSI SZOLGÁLTAT

Berkovits Imre huuv. Tp. B-486, Ürsni Sárvára Edemanyjának, feleségének, rokonainak, üzletfeleinek; jól van, ne aggódjanak hogyéire iránt. Sokat gondolják. Kis ledényk külön adokolja, mert ő hiányok legjobban. Sok csók a családának, átválaszt a barátoknak és ismerősöknek. (Német táborlótiszta: Feldpostnummer 10416.)

SECRET
[Faint, mostly illegible text in the top left section]

[Faint, mostly illegible text in the top middle section]

[Faint, mostly illegible text in the top right section]

[Faint, mostly illegible text in the top far right section]

[Faint, mostly illegible text in the middle left section]

[Faint, mostly illegible text in the middle middle section]

[Faint, mostly illegible text in the middle right section]

[Faint, mostly illegible text in the middle far right section]

[Faint, mostly illegible text in the bottom left section]

[Faint, mostly illegible text in the bottom middle section]

[Faint, mostly illegible text in the bottom right section]

[Faint, mostly illegible text in the bottom far right section]

SECRET